

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 18.9.2007
COM(2007) 536 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО
СЪВЕТА**

**Годишен доклад за периода 2006-2007 г. относно осъществяването на помощта на
Общността съгласно Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета от 27 февруари 2006 г.
за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на
икономическото развитие на общността на кипърските турци**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Годишен доклад за периода 2006-2007 г. относно осъществяването на помощта на Общността съгласно Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета от 27 февруари 2006 г. за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци

1. ВЪВЕДЕНИЕ

На 26 април 2004 г. на своята среща в Люксембург Съветът отбеляза резултатите от едновременните референдуми в Кипър на 24 април 2004 г. относно плана на Анан и заяви следното:

„Общността на кипърските турци изрази явното си желание за бъдеще в Европейския съюз. Съветът е решен да сложи край на изолацията на общността на кипърските турци и да спомогне за обединението на Кипър, като насърчава икономическото развитие на общността на кипърските турци. Съветът прикани Комисията да представи подробни предложения за тази цел, като акцентира по-специално на икономическата интеграция на острова и на подобряването на връзките между двете общности и контактите с ЕС. Съветът препоръча сумата от 259 милиона EUR, която вече е определена за северната част на Кипър в случай на постигане на споразумение, сега да бъде използвана за тази цел.“

След тези заключения на 7 юли 2004 г.¹ Комисията представи предложение за регламент на Съвета за инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци. Финансовият отчет, който съпровожда това предложение, предвижда 259 млн. EUR да бъдат предоставени като поето задължение по тази програма за периода 2004-2006 г. по функция 7 (Предприсъединителна стратегия) от Финансовата перспектива.

Това доведе до приемане на Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета на 27 февруари 2006 г. за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци и за изменение на Регламент (ЕО) № 2667/2000 на Съвета относно Европейската агенция за възстановяване² (наричан по-нататък „Регламент за помощта“).

Регламентът за помощта предвижда в член 10, че *„Всяка година Комисията изпраща на Европейския парламент и на Съвета доклад относно осъществяването на помощта на Общността по този инструмент. Докладът съдържа информацията относно дейностите, финансирани през годината, и относно констатациите от тяхното наблюдение, и дава оценка на резултатите, които са постигнати при осъществяването на помощта.“*

Настоящият доклад, който е първи, обхваща периода от 27 февруари 2006 г. до 28 февруари 2007 г. Съгласно обичайната практика за годишните доклади за напредъка на финансовата помощ, които следват нормалния цикъл на бюджетните години, следващият годишен доклад ще обхваща периода до края

¹ COM (2004) 465 окончателен от 7 юли 2004 г., изменено с COM (2004) 696 окончателен от 21 октомври 2004 г.

² ОВ L65, 7.3.2006 г., стр. 5.

на декември 2007 г. Този първи доклад обхваща по-специално следните области: 1) планиране на финансовата помощ, 2) механизми за изпълнение на тази програма, 3) първи действия по тръжни процедури и сключване на договори и 4) заключения и оценка на предизвикателствата, поставени от тази специфична програма за помощ.

2. ПЛАНИРАНЕ НА ПОМОЩТА

2.1. Контекст

След приемане на Регламента за помощта през февруари 2006 г. Комисията съсредоточи своите дейности през отчетния период върху планирането на помощта с оглед да поеме необходимите бюджетни задължения преди края на 2006 г. Планирането през 2006 г. се характеризира със следните елементи:

2.1.1. Закъснение на одобрението на Регламента за помощта

Регламентът за помощта беше приет от Съвета около 20 месеца след първоначалното предложение на Комисията от юли 2004 г. Закъснелото одобрение на Регламента за помощта доведе до необходимостта бюджетните задължения, първоначално предвидени за период от три години – 2004 г., 2005 г. и 2006 г., да се поемат за една година. При многогодишните програмни рамки се отчитат поуките от предходните години, за да се определят по-добре нуждите на годишното планиране. Тук това не беше възможно и следователно само за 2006 г. бе изготвена и приета програма, която обхваща цялата сума от 259 млн. EUR. Този аспект е особено важен и предвид факта, че по тази програма за помощ интензитетът на помощта е много по-висок отколкото по предходните програми за финансова помощ за общността на кипърските турци.

Като последица от това закъснение редица подготвителни дейности, планирани за 2004-2005 г., не можаха да се осъществят. За да подготви програмата, Комисията трябваше да разчита на ограничен бюджет от 2 млн. EUR за изследвания на осъществимостта, предоставени по Пакета за специално подпомагане на северната част на Кипър³ за 2003 г. Изследванията на осъществимостта бяха проведени по-специално в областта на твърдите отпадъци, пречистването на води и отпадни води, енергетиката и развитието на селските райони. Световната банка, от името на Комисията, проведе основно изследване на икономическата ситуация в северната част на Кипър за подпомагане на цялостната подготовка на програмата.

Посочените по-горе изследвания предоставиха първоначална оценка на разликата между сегашното положение и изискванията на достиженията на общностното право и определиха приоритетните проекти, които трябва да бъдат осъществени по програмата за помощ. Като цяло тези изследвания подчертаха високото ниво на инвестиции, необходими за привеждане на инфраструктурата и услугите в северната част на Кипър в съответствие с изискванията на достиженията на правото на Общността.

³ Финансиран съгласно Регламент (ЕО) № 555/2000 на Съвета от 13 март 2000 г. относно осъществяването на операции в рамките на предприсъединителната стратегия за Република Кипър и Република Малта

Изследванията показаха още нуждата от по-добра подготовка на проектите по отношение на изготвянето на подробни тръжни условия. Като цяло не съществуват надеждни социално-икономически статистически данни за северната част на Кипър.

Закъснението в осъществяването на подготвителните дейности ще означава, че за някои инвестиционни проекти сключването на договор ще стане малко преди крайния срок за сключване на договори в края на 2009 г.

2.1.2. Неясноти по отношение на общия размер на наличните финансови ресурси

В заключенията си от 26 април 2004 г. Съветът препоръча сумата от 259 милиона EUR, която вече е определена за северната част на Кипър в случай на постигане на споразумение, да бъде предоставена за целите на Регламента за помощта. За тази цел в очакване на приемането на правното основание бяха заделени кредити в резерв на стойност 120 млн. EUR за бюджета за 2005 г. и 139 млн. EUR за бюджета за 2006 г.

Поради закъснялото одобрение на правното основание заделените кредити за 2005 г. вече не бяха налични. При приемането на регламента през февруари 2006 г. единствените налични ресурси бяха 139 млн. EUR. Първоначалното планиране се основаваше на тази разпределена сума.

Комисията уведоми държавите-членки, че би било възможно да се възстанови пакетът от 259 млн. EUR, като бъдат поискани допълнителни 120 млн. EUR по Функция 7 от бюджета, която разполага с марж от 1085,4 млн. EUR.

През октомври 2006 г. беше приет коригиращ бюджет. След като стана ясно, че цялата първоначално предвидена сума от 259 млн. EUR ще бъде налична, програмирането беше ревизирано, като някои проекти бяха развити в две фази.

2.1.3. Консултации с правителството на Република Кипър

В декларация, включена в протокола на Съвета при приемане на Регламента за помощта, Комисията, отчитайки сегашната политическа ситуация в Кипър, както и целта за интегриране и обединение на острова, заяви своята готовност да проведе консултации с правителството на Република Кипър по главните аспекти на осъществяването на помощта съгласно регламента.

Срещи за консултации по съдържанието на програмата се проведоха с представители на правителството на Република Кипър на 19 юни и 9-11 октомври 2006 г., като особено внимание бе обърнато на въпроса за планиране, включващо целия остров. В периода от март до октомври 2006 г. се проведоха допълнителни срещи и обмен на кореспонденция по други хоризонтални въпроси (по-специално по член 7, параграф 1 от Регламента за помощта във връзка със защитата на правата за собственост).

2.1.4. Комитология

Член 3, параграф 3 от Регламента за помощта изисква от Комитета по управление на ФАР да дава становище по проекторешения за финансиране за суми, които надхвърлят 5 милиона EUR и покрива по-скоро оперативни отколкото спомагателни дейности. Становището на Комитета по управление на ФАР бе поискано по две проекторешения за финансиране, които попадат под изискванията на посочения член, по време на неговите заседания съответно на 3 юли и на 20 октомври. И в двата случая се проведе гласуване. На 3 юли не бе

издадено становище, докато на 20 октомври Комитетът издаде положително становище с квалифицирано мнозинство. В съответствие с правилата на комитологията Комисията пристъпи към приемане на финансовите решения.

На заседанието на 3 юли членовете на Комитета поискаха от Комисията да проведе допълнителни консултации с правителството на Република Кипър. Понататъшни контакти имаше през лятото и есента на 2006 г. чрез срещи или кореспонденция, както е посочено по-горе в точка 2.1.3.

2.2. Съдържание на програмата

Общата разпределена сума от 259 млн. EUR бе поета като задължение от Комисията с приемане на 5 финансови решения в периода от 23 юни до 22 декември 2006 г. (вж. списъка с финансови решения от приложение I, както и приложение II за разпределението на цялата програма за помощ по проекти).

От тези 259 млн. EUR сумата от 240,15 млн. EUR бе разпределена за оперативната част от програмата за помощ, а остатъкът от 18,85 млн. EUR (т.е. 7,2% от общата разпределена сума) ще се използва за подкрепа на осъществяването на програмата за помощ от Комисията в съответствие с член 4, параграф 3 от Регламента за помощта.

При изготвяне на програмата Комисията се основава на следното:

- Цели на Регламента за помощта;
- Обсъждания с общността бенефициер;
- Резултати от текущи проекти;
- Данни от изследванията, проведени през периода 2004-2006 г.;
- Налични срокове за сключване на договори (N+3).

2.2.1. Финансова подкрепа за оперативни проекти

С три решения за финансиране беше разработена програма, която представлява балансиран пакет от действия, насочени към главните потребности на общността на кипърските турци и всички цели на Регламент № 389/2006 на Съвета (вж. Таблица 1 по-долу за преглед на разпределението на средствата по приоритетни цели).

Финансовата помощ по този Регламент за помощта е съсредоточена върху пет приоритетни цели, както следва:

Цел 1: Развитие и реструктуриране на инфраструктурата (около 129,25 млн. EUR):

С тази приоритетна цел програмата се стреми да преодолее сериозните пропуски в съществуващата инфраструктура в северната част на Кипър в ключовите сектори като околна среда (и по-специално води и пречистване на водите, твърди отпадъци и опазване на природата), енергетика (като се обърне специално внимание на въпросите, свързани с управлението на търсенето и предлагането), безопасност на движението по пътищата и телекомуникации. След години на недостатъчно инвестиране и нехайство, главните инфраструктурни сектори се нуждаят от рехабилитация и обновяване, за да отговарят на изискванията на достиженията на правото на Общността.

Освен инвестициите в инфраструктура, ще бъде предоставена техническа помощ за изграждане на способности и за реформи в политиката, което ще гарантира дългосрочна устойчивост на подобрените услуги. Този приоритет вероятно ще бъде най-силно повлиян от въпроса за собствеността. Програмата притежава определена гъвкавост по отношение на финансирането на резервни проекти в случай, че някои проекти не могат да се осъществят поради необходимостта от спазване на правата на собственост.

Цел 2: Насърчаване на социалното и икономическо развитие (около 70,2 млн. EUR):

Този приоритет обхваща широк спектър от дейности, които целят подобряване на дългосрочната икономическа устойчивост на общността на кипърските турци, както следва:

- Развитие на селските райони и модернизиране на селскостопанския сектор, включително действия за подпомагане на местното население в селските райони чрез по-диверсифицирана местна икономическа база и подобряване на социално-икономическите условия и местното предоставяне на услуги;
- Възстановяване на градска и местна инфраструктура в трите основни града Никозия, Кирения и Фамагуста, както и в други по-малки градски центрове и села;
- Инфраструктурни строежи, необходими за отваряне на нови пропускателни пунктове по Зелената линия;
- Развитие на човешките ресурси, подкрепа на реформите в образователния сектор и засилване на професионалното обучение с цел да се осигурят нужните на местните компании умения посредством различни схеми;
- Действия за насърчаване на конкурентоспособността на частния сектор, а именно чрез схеми за заеми и директна помощ за малките и средни предприятия (МСП).

Цел 3: Мерки за насърчаване на помирението, изграждането на доверие и подкрепа за гражданското общество (около 13 млн. EUR):

С този приоритет програмата за помощ ще финансира дейности:

- За укрепване на гражданското общество и мерки за подкрепа на помирението и изграждането на доверие (включително подкрепа за Комитета по безследно изчезналите лица). Успехът на мерките за помирение и изграждане на доверие зависи от подобряването на сегашния политически климат. В миналото резултатите в тази област са били колебливи, но нивото на доверие между двете общности остава ниско и всяка надежда за решение зависи от изграждане отново на това доверие, което обхваща всички обществени сектори;
- За продължаване на деминирането на буферната зона и съседните райони. Ще продължи да се обръща специално внимание на деминирането на бъдещите пропускателни пунктове;
- За подкрепа на съвместната работа между двете общности в областта на преподаването на история в партньорство със Съвета на Европа въз основа на подготвителната работа, започната от 2004 г. с двете общности.

Цел 4: Приближаване на общността на кипърските турци до Европейския съюз (около 9,5 млн. EUR):

Този приоритет цели да премахне изолацията на общността на кипърските турци, като бъдат улеснени контактите с Европейския съюз чрез:

- схема на Общността за предоставяне на стипендии на студенти и преподаватели;
- безвъзмездни средства за междудличностни контакти между общността на кипърските турци и съответни организации в Европейския съюз;
- запознаване на обществото с Европейския съюз и неговите политики. Ще бъде създаден информационен пункт на ЕС в северната част на Кипър.

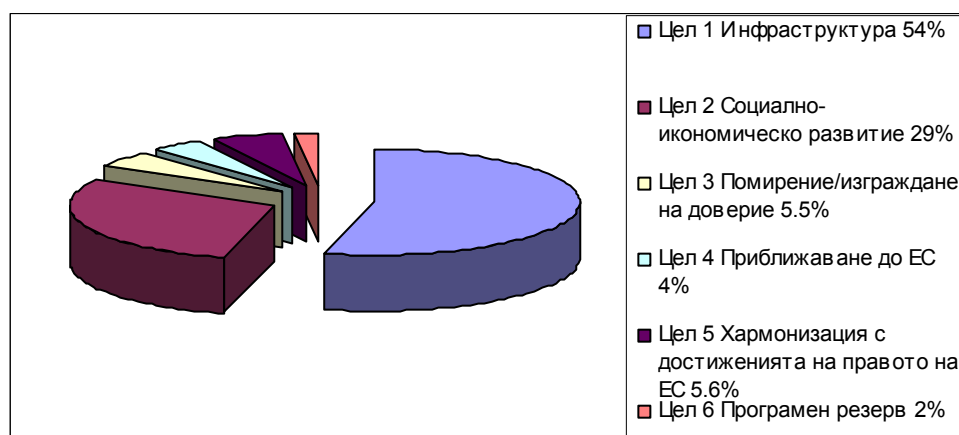
Цел 5: Подготовка на общността на кипърските турци за въвеждане и прилагане на достиженията на правото на Общността (около 13,46 млн. EUR):

Този приоритет ще подпомогне подготовката на законодателството и засилването на способността за прилагане на достиженията на правото на Общността с перспективата за оттегляне на неговото суспендиране съгласно член 1 от протокол № 10 от Акта за присъединяване. Съвкупността от дейности по тази приоритетна цел ще се проведат чрез Инструмента за техническо подпомагане и обмен на информация (TAIEX). Ще се предостави финансиране и за оборудване/инвестиции от малък мащаб, необходими за хармонизиране спрямо достиженията на правото на Общността. Предвид важността от опазване на околната среда в северната част на Кипър ще бъде подкрепен и отделен проект за изграждане на способности за управление на околната среда.

Фонд за неразпределена техническа помощ и програмен резерв (около 4,74 млн. EUR, 2 %):

Компонентът програмен резерв ще предостави някои ограничени ресурси, които да отговорят на изискванията за нови дейности, които може да се окажат необходими след започване на изпълнението и да възникнат поради промени в политическата ситуация. Това е особено важно поради факта, че макар изпълнението на тази програма за помощ да трае над 5 години, финансиране за целите на програмата е било предоставено само през 2006 г.

Таблица 1. Разпределение на финансирането по приоритетни цели

2.2.2. Финансова помощ за покриване на административните разходи по член 4, параграф 3 от Регламента за помощта

Съгласно член 4, параграф 3 от Регламента за помощта помощ може да се използва „по-конкретно и за покриване на разходите за спомагателни дейности като предварителни и сравнителни проучвания, обучение, дейности, свързани с подготовка, оценяване, управление, осъществяване, наблюдение, контролиране и оценка на резултатите от помощта, дейности, които са свързани с информационни цели и публичност, както и разходи за спомагателен персонал, наем на помещения и доставка на оборудване“.

Общо 18,85 млн. EUR са заделени за подкрепа на Комисията при изпълнение на програмата за помощ. Финансовата подкрепа за административни разходи ще се използва между другото за:

- (1) Формулиране на секторни стратегии;
- (2) Преразглеждане и/или осъществяване на изследвания за осъществимостта при подготовка на проекти (включително икономически и финансови анализи, подробни технически спецификации за проектиране, юридически оценки, подготовка на тръжна документация за строителни работи, услуги, доставки и покани за представяне на предложения за безвъзмездни средства и т.н.);
- (3) Предоставяне на знания и умения за подпомагане на процеса на обществени поръчки и фазата на изпълнение, ако е необходимо (включително одит, мониторинг, оценки и т.н.);
- (4) Назначаване на договорно нает персонал за програмния екип на Комисията, предоставяне на логистика за офис управление (включително наем на помещения) и доставка на съответно оборудване с цел създаване на офис за подпомагане на програмата в рамките на общността бенефициер.

2.3. Срокове за сключване на договори и изпълнение

Сроковете за сключване на договори са определени във всяко от петте решения на Комисията, приети през 2006 г. съгласно Регламента за помощта. Те са определени между юни и декември 2009 г. в съответствие с разпоредбите на член 5, параграф 1 от Регламента за помощта по отношение на продължителността на периода за сключване на договори. Изпълнението е до декември 2012 г. за по-голямата част от програмата. Ако даден проект включва въвеждане на схема за револвиращ кредит, периодът на изпълнение продължава до декември 2014 г.

3. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Съгласно член 3, параграф 1 от Регламента за помощта Комисията отговаря за управлението на помощта. Член 5, параграф 2 от Регламента за помощта позволява на Комисията да поверява прилагането на част или на цялата програма за помощ на Европейската агенция за възстановяване.

Все пак след доклада на Комисията до Съвета относно бъдещето на агенцията⁴, в който се предлага закриване на агенцията до края на 2008 г., възможността да се използва агенцията вече не се смята за подходяща. Алтернативни разпоредби е трябвало да бъдат въведени в критичен момент в процеса на изпълнение, предвиждащи решение при закъснения и нарушения.

3.1.1. Централизирано управление от Комисията

Изпълнението на тази програма е в съответствие с член 53, буква а) от Финансовия регламент⁵ (централизирано управление), като ГД „Разширяване“ на Европейската комисия има ролята на възложител, без случаите, изброени в раздел 3.1.2.

Обществените поръчки се провеждат в съответствие с разпоредбите на част 2, дял IV (Външни действия) от Финансовия регламент и глава 3 от част 2, дял III от правилата за неговото прилагане⁶, както и на Решение С (2006)117 на Комисията от 24 януари 2006 г. и Решение С(2007)2034 на Комисията от 24 май 2007 г. относно „Правилата и процедурите на договорите за услуги, доставки и строителни работи, финансирани от общия бюджет на Европейските общности за целите на сътрудничеството с трети страни“.

За изпълнението на програмата бе създаден специален програмен екип, съставен от длъжностни лица от Комисията и договорно нает персонал, като част от работната група по въпросите общността на кипърските турци, установена към ГД „Разширяване“.

С оглед гарантиране на разходно ефективна координация с общността бенефициер при подготовката и осъществяването на помощта, както и осигуряване на място за срещи и семинари, от септември 2006 г. програмният екип използва помещенията на офиса за подпомагане на програмата, който се намира в северната част на Никозия. Управлението на офиса, включващо помещенията и спомагателния персонал като секретарки и шофьори, се осигурява от частен изпълнител - GTZ (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit). Като неразделна част от програмния екип беше създаден местен пункт за подпомагане на TAIEХ, който има за цел да координира посещенията на експерти от държавите-членки.

По време на отчетния период програмният екип бе съставен постепенно. В края на февруари 2007 г. програмният екип се състоеше от 20 служители, в това число 2 титуляризиращи длъжностни лица на Комисията, 8 договорно наети лица и 10 служители на частния изпълнител за административна и логистична подкрепа. Назначаването на допълнително договорно нает персонал беше в процес на изпълнение, за да се допълни екипът до края на 2007 г.

⁴ COM (2005) 710 окончателен от 23.12.2005 г.

⁵ Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г.; ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13 декември 2006 г., ОВ L 390, 30.12.2006 г. стр. 1.

⁶ Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. (ОВ L 537; 31.12.2002 г.; стр. 1). Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 478/2007 (ОВ L 111, 28.4.2007 г., стр. 13).

3.1.2. Съвместно управление

Дейностите в областта на обновяване на местната и градската инфраструктура и подкрепа на частния сектор (за общо 17,5 млн. EUR) ще бъдат съвместно управлявани с Програмата за развитие на ООН (UNDP) в съответствие с член 53, буква г) от Финансовия регламент. Комисията ще се възползва от уменията и знанията, развити от UNDP – Партньорство за бъдещето през периода 2001-2004 г., когато UNDP предоставяше помощта от ЕС на общността на кипърските турци.

3.1.3. Непряко централизирано управление

Дейностите, предоставяни от TAIEХ (9,5 млн. EUR), ще се осъществяват в съответствие с процедурата за непряко централизирано управление, посочена в член 54.2, буква в) и член 56 от Финансовия регламент (непряко централизирано управление). В момента е сключено споразумение с GTZ (Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit) до 20.06.2008 г. за цялата програма TAIEХ.

3.1.4. Предоставяне на безвъзмездни средства без покана за предоставяне на предложения

Програмата съдържа разпоредба за предоставяне на определени безвъзмездни средства без покана за предоставяне на предложения съответно на UNDP (програма за помощ за деминиране и подкрепа за Комитета по кампанията за безследно изчезнали лица) за обща сума 5,5 млн. EUR) и на Съвета на Европа (проект за преподаване на история и проект за Академия по политическо обучение) за обща сума 1,6 млн. EUR. Прякото предоставяне се основава на член 168, параграф 1, буква в) предвид фактическия монопол на тези организации в посочените сектори.

4. ДЕЙСТВИЯ, ФИНАНСИРАНИ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

4.1. Дейности

Повечето от решенията за финансиране по програмата за помощ са приети от Комисията през есента на 2006 г. Дейностите през отчетния период са съсредоточени върху изграждане на програмния екип и местния пункт за подпомагане на TAIEХ, както и на адаптирани системи и процедури. През декември 2006 г. бяха подписани и споразуменията за безвъзмездни средства с UNDP в областта на развитието на частния сектор и градската и местна инфраструктура. Важно беше да се гарантира последователност на дейностите на UNDP в полза на общността на кипърските турци, тъй като предходните споразумения за безвъзмездни средства с UNDP в тези сектори изтекоха през ноември 2006 г. Комитетът по ръководене на проекти, който включва UNDP и Комисията, заседава през януари 2007 г., за да вземе решение относно конкретните дейности, които трябва да се предприемат.

През отчетния период започнаха също така дейности по подготовка на план за управление на твърдите отпадъци в полза на общността на кипърските турци. Този план е важно условие за откриването на обществена поръчка за строителни работи, предвидена в рамките на програмата за управление на твърдите отпадъци.

Приложение 3 представя списък с договори, подписани от Комисията през отчетния период.

Публикувани бяха планирани обществени поръчки и обявления за поръчки, включително първата покана за предоставяне на предложения за схема на Общността за предоставяне на стипендии за академичната 2007/2008 година през януари 2007 г. Много от откритите обществени поръчки бяха за консултантски дейности за подготовка на поръчки за строителни работи. Подробната подготовка на проектите за строителни работи не можеше да се извърши по-рано поради ограничения размер на предварително предоставеното финансиране.

4.2. ТАІЕХ

От 2004 г. ТАІЕХ предоставя техническа помощ на общността на кипърските турци по предходни споразумения за финансиране. През отчетния период средствата по програмата за помощ са използвани основно за създаване на местния пункт за подпомагане на ТАІЕХ. Другите дейности продължаваха да се финансират със средства от предишни програми за финансиране.

4.3. Информация и публичност

През отчетния период по отношение на публичните дейности се наблегна на привличане на вниманието на общността бенефициер към проектите, които ще бъдат финансирани по Регламента за помощта. Между ноември и декември 2006 г. информацията беше предоставяна на общността бенефициер чрез стартови семинари, организирани от ГД „Разширяване“, насочени към различни групи заинтересовани страни, сред които ръководителите на общността на кипърските турци, местни общини, представители от образователния и земеделския сектор, частния сектор и гражданското общество. Провеждоха се пресконференции както за турско-кипърската преса, така и за гръцко-кипърската съответно през ноември 2006 г. и януари 2007 г. Изготвена бе брошура, която бе разпространена сред потенциални бенефициери и широката публика.

Освен това, уебсайтът на ГД „Разширяване“ се използва за оповестяване на програмата за помощ. Той съдържа текста на Регламента за помощта и решенията на Комисията за финансиране, както и свързани с тях документи. Има и връзки към други сайтове, посветени на тръжните процедури за възлагане на договори, които ще се финансират съгласно Регламента за помощта.

4.4. Финансово изпълнение (склучване на договори и отпускане на суми)

В края на отчетния период са подписани договори на стойност общо 14,5 млн. EUR. От тази сума около 13,2 млн. EUR са за договори от оперативната част на програмата за помощ, а 1,3 млн. EUR са за спомагателни дейности.

По отношение на отпуснатата сума през отчетния период Комисията отпусна на изпълнителите около 4,25 млн. EUR. От тази сума около 3,7 млн. EUR са за договори от оперативната част на програмата за помощ, а 550 000 EUR са за спомагателни дейности. Освен това Комисията изразходи около 400 000 EUR за разходи за персонал и командировки.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Повечето дейности през отчетния период бяха насочени към:

- (1) планиране на помощта: всички решения за финансиране бяха приети през 2006 г.;
- (2) изготвяне на механизъм за изпълнение: програмният екип беше съставен; офисът за подпомагане на програмата и местният пункт за подпомагане на TAIEH започнаха работа през септември 2006 г., т.е. по-малко от седем месеца след приемане на Регламента за помощта;
- (3) гарантиране на последователност с предходните дейности, финансирани от ЕС в полза на общността на кипърските турци: дейностите, провеждани по-рано от UNDP, можеха да продължат без прекъсване поради подписването на споразумения за безвъзмездни средства между Комисията и UNDP през декември 2006 г.

Юридическият, дипломатически и политически контекст, в който действа Комисията, е уникален. Този контекст поставя редица предизвикателства и рискове през успешното прилагане на Регламента за помощта:

- (1) Кратки срокове за сключване на договори и съкращаване на продължителността на програмата: както е посочено по-горе, ангажирането на наличните средства за тази програма беше съкратено поради закъснялото приемане на правната основа. Последниците от цялостното намаляване на продължителността на изпълнението са следните:
 - а) Подготвителните дейности, планирани за началния етап от програмата, не можаха да се осъществят. Подписването на договори за широкомащабни инфраструктурни инвестиции в срок от три години ще бъде голямо предизвикателство поради липсата на предварителна подготовка на проекта;
 - б) Дейностите, планирани да се извършват ежегодно, ще могат да се осъществят само за три последователни години (2007-2009 г.), а не за пет (2005-2009 г.), както беше първоначално планирано. Например схемата на Общността за предоставяне на стипендии ще се прилага само за три академични години. В момента няма средства за финансиране на тази схема след академичната 2009/10 година. Същото важи за всички схеми за безвъзмездни средства, предвидени в рамките на програмата за помощ, например схемите за земеделците, местните общини, организациите на гражданското общество и т.н. Последната покана за предложения за тези схеми за безвъзмездни средства ще бъдат публикувани през първата половина на 2009 г.
- (2) Проблемът, свързан със собствеността: смята се, че 78% от частно притежаваната земя в северната част на Кипър принадлежи на кипърски гърци. Разположението на много от планираните инфраструктурни инвестиции все още предстои да бъде определено. Все пак, предвид размерът на частната собственост, притежавана от кипърски гърци, вероятно много от тези инвестиции ще могат да се осъществят, само ако тези собственици дадат своето съгласие. Ще бъдат изготвени резервни

проекти, с което да се намали рискът от неосъществяване на някои проекти поради липсата на съгласие от страна на собствениците. Необходимостта от получаване на съгласие ще наложи да се отдели допълнително време от и без това краткия график за изпълнение.

- (3) Нисък капацитет за усвояване на общността бенефициер: въпреки че нуждите са големи, общността на кипърските турци е малка и не разполага с добра структура, за да получи такъв голям размер ресурси за толкова кратко време. Поради краткия срок за изпълнение на програмата има риск да бъде ограничено цялостното въздействие върху икономическото и социално развитие.
- (4) Назначаване на персонал в програмния екип на Комисията: поради действащите правила по отношение на персонала, свързани с максималния срок на договорите на договорно наетите служители, голяма част от персонала на програмния екип ще се смени през 2009 г., т.е. малко преди крайния срок за сключване на договори.
- (5) Сътрудничество между общността на кипърските турци и общността на кипърските гърци: Цялостният успех на програмата при постигане на общата цел за подпомагане на обединението на Кипър зависи в голяма степен от успешното сътрудничество между двете общности на острова. Политически въпроси, които сами по себе си не са пряко свързани с програмата за помощ, а по-скоро с общия политически контекст на острова, могат да предизвикат всяка от общностите да блокира изпълнението на някои части от програмата. В този смисъл изпълнението ще бъде подпомогнато в голяма степен от напредъка в процеса на обединение, осъществен под покровителството на ООН.

6. ПРИЛОЖЕНИЯ

6.1. Приложение 1: Списък на решенията на Комисията, приети съгласно Регламента за помощта

	<i>Заглавие и дата на решението</i>	<i>Сума в млн. EUR</i>
1	РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА C/2006/2336/3 от 23.6.2006 г. за създаване на механизъм за техническа помощ за подкрепа на прилагането на инструмента за финансово подпомагане за насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци	4.00
2	РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА C/2006/2335/4 от 26.6.2006 г. за създаване на програма за помощ, предоставена от Инструмент за техническо подпомагане и обмен на информация (TAIEX) за общността на кипърските турци	4.50
3	РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА C/2006/5000 от 2006 г. от 27.10.2006 г. за създаване на програма за финансова помощ за насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци – част I	38.10
4	РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА C/2006/6533 от 15.12.2006 г. за създаване на програма за финансова помощ за насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци – част II	197.55
5	РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА C/2006/7035 от 22.12.2006 г. за създаване на механизъм за техническа помощ за подкрепа на прилагането на инструмента за финансово подпомагане за насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци – част II	14.65
		258.800*

* Това е общата сума по бюджетен ред 22.02.11 за 2006 г. (бюджетен ред 22.020703 за 2007 г.). Салдото възлиза на 200 000 EUR по бюджетен ред, свързан с административните разходи за TAIEX за 2006 г. за прилагането на помощта TAIEX за общността на кипърските турци.

6.2. Приложение 2: Разпределение по отделни проекти

Цели и проекти	Разходи (EUR)
Цел 1: Развитие и реструктуриране на инфраструктурата (49,9%)	
Вторична цел 1 – Опазване на околната среда	
Проект 1.1. – Секторна програма за модернизиране на качеството и управлението на водоснабдяването и пречистването на водите	71 400 000
Проект 1.2 – Подкрепа на общността на кипърските турци по отношение на управлението и защитата на потенциални обекти „Натура 2000“ в северната част на Кипър	5 000 000
Проект 1.3 Секторна програма за твърдите отпадъци за общността на кипърските турци	21 200 000
Проект 1.4 Изследване на осъществимостта на рехабилитацията на минния регион Lefke	900 000
Вторична цел 2 – Подобряване на управлението в сектора на енергетиката	
Проект 1.5 Модернизиране на управлението в сектора на енергетиката	5 000 000
Проект 1.6. Развитие и реструктуриране на енергийната инфраструктура – част II	8 750 000
Вторична цел 3 – Подобряване на безопасността на движението по пътищата	
Проект 1.7. Подобряване на безопасността на движението по пътищата	3 000 000
Вторична цел 4 - Телекомуникации	
Проект 1.8 Развитие и реструктуриране на телекомуникационната инфраструктура	14 000 000
Междинна сума	129 250 000
Цел 2: Насърчаване на социалното и икономическо развитие (27,1%)	
Проект 2.1 Секторна програма за развитие на селските райони	29 700 000
Проект 2.2 Модернизиране на местната и градската инфраструктура	7 000 000
Проект 2.3 Модернизиране на местната и градската инфраструктура – част II	8 000 000
Проект 2.4 Секторна програма за развитие на човешките ресурси	8 000 000
Проект 2.5 Програма за предоставяне на заеми на микропредприятията и малките предприятия	9 000 000
Проект 2.6 Секторна програма за устойчиво икономическо развитие	6 000 000
Проект 2.7 Подкрепа за развитието на частния сектор в общността на кипърските турци	2 500 000
Междинна сума	70 200 000
Цел 3: Мерки за насърчаване на помирието, изграждането на доверие и подкрепа за гражданското общество (5%)	
Проект 3.1 Мерки за помирение, изграждане на доверие и подкрепа за гражданското общество	8 000 000
Проект 3.2 Програма за помощ за деминиране	4 000 000
Проект 3.3 Подкрепа за развитието на нови тенденции в преподаването на история за помирение и стабилност в Кипър	1 000 000
Междинна сума	13 000 000
Цел 4: Приближаване на общността на кипърските турци до Европейския съюз (3,7%)	
Проект 4.1 Програма на Общността за предоставяне на стипендии	5 000 000
Проект 4.2 Насърчаване на младежкия обмен и други междуличностни контакти	3 000 000
Проект 4.3 Информация за политическия и правен ред в Европейския съюз	1 500 000
Междинна сума	9 500 000
Цел 5: Подготовка на общността на кипърските турци за въвеждане и прилагане на достиженията на правото на Общността (5,2%)	
Проект 5.1 Техническа помощ за подкрепа на правното транспониране и прилагане на достиженията на правото на Общността чрез инструмента TAIEХ – част II (Компонент А – Подпомагане чрез TAIEХ); Компонент Б – оборудване от малък мащаб) + част I	6 500 000
Проект 5.2 Изграждане на способности в сектора на околната среда	4 500 000
Междинна сума	2 460 000
Цел 6: Фонд за неразпределена техническа помощ и програмен резерв (1,8%)	
Проект 6.1 Фонд за неразпределена техническа помощ и програмен резерв	4 740 000
Междинна сума	4 740 000
Общо	240 150 000

+ Обща техническа помощ за изпълнение на програмата (7,2%)	18 850 000
Общо	259 000 000

6.3. Приложение 3: Договори, подписани през отчетния период

Договор № (CRIS)	Заглавие на договора	Изпълнител	Подписван е	Сума (EUR)
2006/124-237	Добавка към споразумението TAIEХ от 2005 г. с GTZ с цел създаване на местен пункт за връзка на TAIEХ в северната част на Кипър	Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit - GTZ GMBH (Германия)	18/07/2006	506.836
2006/124-397	Създаване на офис за подпомагане на програмата в северната част на Кипър	Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit - GTZ GMBH (Германия)	25/07/2006	1.324.257
2006/127-273	Добавка към споразумението TAIEХ от 2005 г. с GTZ за предоставяне на техническа помощ на общността на кипърските турци	Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit - GTZ GMBH (Германия)	08/11/2006	2.993.164
2006/129-343	Програма за развитие на частния сектор в северната част на Кипър	Програма за развитие на ООН - UNDP	26/12/2006	2.500.000
2006/129-353	Модернизиране на местната и градската инфраструктура	Програма за развитие на ООН - UNDP	26/12/2006	7.000.000
2006/131-199	План за управление на твърдите отпадъци в общността на кипърските турци	AGRECO	23/02/2007	199.850
ОБЩО				14.524.107
